

Sjednocená struktura norem a revize ISO 9001

Sjednocená struktura norem systémů managementu (myšleno např. ISO 9001, ISO 14001 či ISO/IEC 27001) vychází z nového požadavku vyplývajícího z potřeb praxe, definovaného v dokumentu ISO/IEC Directives, Part 1: „Consolidated ISO Supplement — Procedures specific to ISO“, konkrétně jeho části – Annex SL - která zavádí pro systémové normy jednotnou strukturu. Ta bude v budoucnu použita ve všech normách definujících požadavky na systémy managementu.

Systémové normy, tak, jak budou postupně revidovány (nyní se například připravuje revize ISO 9001, ISO 14001, vyšla revize ISO/IEC 27001), by měly nadále mít ve smyslu této směrnice jednotnou strukturu a členění, což přinese uživatelům zcela jistě výhodu zejména při implementaci tzv. integrovaných systémů řízení.

Připravovaná revize normy ISO 9001

Technická komise ISO/TC 176 v současné době intenzivně pracuje na návrhu 5. vydání normy ISO 9001, který nyní prochází připomínkovým řízením ve fázi „Committee draft“ - ISO/CD 9001 (publikovaného k 12.11.2013). Norma bude, v souladu s výše uvedeným záměrem, nově rozdělena do 10 kapitol.

Struktura budoucí normy ISO 9001:2015:

0. Úvod
1. Rozsah
2. Normativní odkazy
3. Termíny a definice
4. Kontext organizace
  - 4.1 Pochopení organizace a její kontext
  - 4.2 Pochopení potřeb a očekávání zainteresovaných stran
  - 4.3 Stanovení rozsahu systému managementu
  - 4.4 Systém managementu
5. Vedení a řízení lidí
  - 5.1 Vedení a závazek
  - 5.2 Politika
  - 5.3 Organizace, odpovědnosti a pravomoci
6. Plánování
  - 6.1 Plánování pro řízení rizik a příležitostí
  - 6.2 Cíle a plánování k jejich dosažení
7. Podpora
  - 7.1 Zdroje
  - 7.2 Kompetence
  - 7.3 Povědomí
  - 7.4 Komunikace
  - 7.5 Informace
8. Provoz
  - 8.1 Operativní plánování a řízení
9. Hodnocení výkonnosti
  - 9.1 Monitorování, měření, analýzy a hodnocení
  - 9.2 Interní audit
  - 9.3 Přezkoumání systému managementu
10. Zlepšování
  - 10.1 Neshody a nápravná opatření
  - 10.2 Neustálé zlepšování

Pokud jde o obsah, příloha (Annex SL) výše uvedené směrnice ISO, kterou se stanoví struktura ustanovení a některých centrálních obsahů všech budoucích standardů pro systémy managementu, se stává ústředním prvkem změny. ISO 9001 se této nové struktuře přizpůsobí také formou použití částečně nové terminologie (včetně nových definic, pro příklad uveďme termín „riziko“, nebo „dokumentované informace“). **Jasně zaměřený přístup, plnění požadavků zákazníka a spokojenost zákazníka ovšem zůstane zachováno.**

Do revize normy ale přibude např.:

- požadavek na **posouzení kontextu organizace** (kap. 4) včetně širšího zahrnutí očekávání zainteresovaných stran (organizace musí určit vnější a vnitřní problémy, které jsou důležité pro její účel, a které ovlivňují její schopnost dosáhnout zamýšlený výsledek systému managementu kvality, včetně určení zúčastněných stran, relevantních pro systém managementu kvality, a jejich požadavků);
- požadavek na **řízení rizik** (kap. 6), dříve částečně obsažený formou preventivních opatření (při plánování systému managementu kvality musí organizace zvážit kontext svého působení a požadavky zainteresovaných stran a určit rizika a příležitosti, které je třeba řešit, aby systém managementu kvality dosahoval zamýšlených výsledků, umožňoval předcházet nežádoucím jevům nebo snižovat jejich nežádoucí účinky, a dosahoval neustálého zlepšování; organizace musí plánovat, realizovat a následně vyhodnotit opatření zaměřená na řešení těchto rizik a opatření;
- úpravou by měly projít např. **požadavky týkající se řízení dokumentů a záznamů** (norma používá pojem „*documented information*“ - informace, které mají být kontrolovány a udržovány a médium, na kterém jsou obsaženy - namísto dosavadního „*documents*“ (dokumenty) a „*records*“ (záznamy); systém managementu kvality organizace musí obsahovat dokumentované informace požadované normou a určené organizací jako nezbytné pro účinnost systému managementu kvality, dokumentované informace musí být vytvářeny, aktualizovány, řízeny);
- sloučení různých předchozích částí normy jako byly řízení dokumentů a záznamů (viz předchozí text), lidské zdroje, infrastruktura, ale také komunikace, do ucelené části věnované **podpora** (kap.7).

Zveřejnění nové verze (resp. 5.vydání) normy ISO 9001 se předpokládá do konce roku 2015. K aplikaci upravených požadavků pro systémy managementu kvality v praxi pak bude určeno přechodné období (obvykle dva roky, tedy do konce roku 2017). Poté pozbude 4.vydání ISO 9001:2008 oficiálně platnosti.

Certifikační orgán EURO CERT CZ, a.s. pro vás sleduje novinky v oblasti systémových norem a bude vás včas informovat!

EURO CERT CZ, 2014-02-07